

Informatiedocument
Stop Straatintimidatie

**stop straat
intimidatie**

Vrouwen, meisjes en leden van de LGBTQ+ community worden regelmatig geïntimideerd op straat. Zij worden bijvoorbeeld uitgescholden, krijgen agressieve seksueel expliciete opmerkingen te horen of worden een tijdje achtervolgd.

Stop Straatintimidatie zet zich in voor beleid rondom dit probleem. Wij vinden namelijk dat iedereen ongehinderd over straat moet kunnen gaan in onze samenleving. Wij werken met lokale en nationale politici aan beleid bestaande uit monitoring, bewustwording en afstraffing van straatintimidatie.

Ontstaan stichting

Stichting Stop Straatintimidatie is opgezet door Gaya Branderhorst. In 2014 startte zij met bekende en onbekende Nederlanders een burgerinitiatief om straatintimidatie te beboeten.

Fun fact: 'straatintimidatie' werd dat jaar genomineerd als woord van het jaar door de Van Dale. In 2016 werden wij uiteindelijk een stichting.

Bestaansrecht

“Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, of op welke grond dan ook, is niet toegestaan”. Het artikel is een uitwerking van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens.

De stichting ontleent haar bestaansrecht aan artikel 1 van de Nederlandse Grondwet.

Vrouwen worden regelmatig geconfronteerd met denigrerende, dreigende en/of seksueel agressieve opmerkingen en uitingen, puur op basis van hun geslacht. Onderzoek toont ook aan dat vrouwen die regelmatig straatintimidatie ervaren daar op de lange termijn negatieve psychosociale gevolgen van ondervinden. Om deze redenen hebben de Verenigde Naties in 2013 straatintimidatie erkend als een mensenrechtenschending.

Missie

Stop Straatintimidatie heeft als missie het uitbannen van straatintimidatie in Nederland. Wij doen dit door middel van de volgende activiteiten:

Maatschappelijke discussie

Een maatschappelijke discussie op gang brengen over straatintimidatie door middel van media optredens en gerichte acties en campagnes

Politiek draagvlak

Politiek draagvlak voor het strafbaar stellen van straatintimidatie bewerkstelligen door middel van actieve lobby

Luisterend oor

Een platform bieden voor slachtoffers om hun ervaring te delen en de ernst van straatintimidatie in kaart te brengen

Visie

Een samenleving waarbinnen iedereen in Nederland gelijke toegang heeft tot de publieke ruimte, en zich daarin met een veilig gevoel kan bewegen zonder belemmering of hinder van derden.

Ons team

De kern van Stop Straatintimidatie bestaat uit een bestuur en een comité van aanbeveling. Wij zijn voor 100% een vrijwilligersorganisatie, alle leden werken onbezoldigd. Daarnaast zijn wij enorm gesteund door een groep vrijwilligers die hun tijd of geld doneren.

Ons team bestaat uit 9 leden, waarvan 5 actief.

stop straatintimidatie

*Lieke Lorea Gaminde
Adviseur + expert*

*Lotte Feenstra
Marketing + content creator*

*Emmi Schumacher
Penningmeester + expert*

*Anastasiya Dusanska
Aanspreekpunt gemeenten +
projectleider Den Haag*

*Anneke de Rond
Strateeg + projectleider
Rotterdam*

*Antoinette Faber
Projectmedewerker*

BOYS
WILL BE
~~BOYS~~
HELD
ACCOUNTABLE

X
DK

W
R
S

FAQ

Wat is straatintimidatie?

Veel vrouwen, meisjes, mensen uit de LHBTIQA+ gemeenschap, mensen met een beperking en mensen met een zichtbaar religieuze uiting worden regelmatig geïntimideerd op straat. Zij worden bijvoorbeeld uitgescholden, krijgen agressieve seksueel expliciete opmerkingen te horen of worden een tijdje achtervolgd.

Er wordt vaak gezegd dat er een dunne lijn is tussen flirten en straatintimidatie. Wij zijn het daar niet mee eens, omdat flirten totaal iets anders is dan straatintimidatie. Een onbekende vrouw uitschelden voor “hoer” of reduceren tot een seksueel object is niet hetzelfde als een toenaderingspoging. Straatintimidatie is een manier om vrouwen hun ‘plaats’ te wijzen, een manier om hen te laten weten: “Je kan rondlopen, studeren, werken, maar je blijft een vrouw. En dus hebben wij wat over je te zeggen.”

Flirten wordt als iets leuks ervaren en straatintimidatie als vervelend, beangstigend of onveilig. Wij definiëren straatintimidatie onder deze drie pijlers:

- 1. Het is seksueel getint: verbaal en/of non-verbaal**
- 2. Het is indringend en/of opdringend: verbaal en/of non-verbaal**
- 3. Het is herhalend**

FAQ

1. Het is seksueel getint: verbaal en/of non-verbaal

Verbale seksuele straatintimidatie wil zeggen dat de pleger een seksueel getinte opmerking maakt of een seksueel getinte vraag stelt.

Wil je mijn stikkie likken voor € 5,00? Wat ben jij een lekkere meid! Zullen we een baby maken?

Non-verbale seksuele straatintimidatie wil zeggen dat de pleger seksuele handgebaren of geluiden maakt.

Kus- of kreungeluiden, handgebaren als aftrekken, fluiten of sissen.

Slachtoffers zien seksuele straatintimidatie niet als compliment, maar als beangstigend en objectiverend. Ze zijn bang dat woorden omslaan naar daden en dat zij worden aangerand of verkracht.

FAQ

2. Het is indringend en/of opdringend: verbaal en/of non-verbaal

Plegers van straatintimidatie leggen op een indringende en opdringerige manier contact met iemand. Een veelvoorkomend scenario is dat een plegger iets vraagt aan een slachtoffer en het slachtoffer weigert, maar de plegger daar geen genoeg mee neemt.

Plegger: Zo wat zie jij er goed uit, zou ik je telefoonnummer mogen?

Slachtoffer: Nee, sorry. Die wil ik niet geven.

Plegger: Hoezo, waarom niet?

Slachtoffer: Omdat ik geen interesse heb.

Plegger: Jeetje, doe eens niet zo flauw. Heb je een vriend ofzo? Geef gewoon je telefoonnummer?

De woorden van de plegger zijn in eerste instantie niet beledigend, omdat hij enkel om een telefoonnummer vraagt, maar hij respecteert de grenzen van het slachtoffer niet en blijft zichzelf opdringen. Zo'n scenario eindigt vaak in dat het slachtoffer een nep telefoonnummer geeft of dat zij wordt uitgescholden, omdat ze niet meewerkt.

Plegers kunnen ook op een non-verbale manier indringend overkomen. Bijvoorbeeld door iemand heel lang aan te staren, door iemand achterna te lopen of door de weg te blokkeren.

FAQ

3. Het is herhalend

Het komt vaak voor dat een pleger op de hoek van de straat of station staat en elke vrouw of meisje die voorbij komt lopen, naroept of een opmerking maakt. Denk bijvoorbeeld aan een taxichauffeur op het station die staat te wachten op een klant, en vrouwen en meisjes naroept.

Het gaat hier niet om iemand die anderen op straat begroet, maar het gaat hier om een pleger die ongepaste, ongewenste en seksueel getinte opmerkingen maakt, zoals hierboven beschreven. Overigens wordt herhaaldelijk begroeten ook als hinderlijk of intimiderend ervaren. Vooral als het slachtoffer niet op de begroeting ingaat of heeft aangegeven met rust gelaten te worden.

FAQ

Wat doen jullie eraan?

Wij zetten in op proactief beleid tegen straatintimidatie. Wij dringen o.a. aan op onderzoek, monitoring en voorlichting over straatintimidatie aan scholieren en politie. Sommige daders moeten consequenties ervaren voordat zij hun gedrag aanpassen. Daarom stellen we tevens voor dat de overheid een boete oplegt aan mensen die zich schuldig maken aan straatintimidatie.

Het voordeel van een boete is dat deze ter plekke kan worden opgelegd door een politieagent. Maar ook bij afwezigheid van de agent kan een slachtoffer de politie bellen. De agent kan dan bewijs gaan verzamelen. Zelfs als dit niet gevonden wordt, worden daders zo in ieder geval vaker aangesproken op hun gedrag. Er hoeft dus geen aangifte gedaan te worden door het slachtoffer. Wanneer de agent een boete uitschrijft, kan hiertegen wel een procedure worden aangespannen door de dader. Dan ligt de last van een procedure aanspannen dus niet bij het slachtoffer, maar bij de dader.

FAQ

Is een verbod geen symboolpolitiek?

Een verbod op straatintimidatie is niet moeilijker te handhaven dan talloze andere verboden. De meeste inbrekers worden niet op heterdaad betrapt. Grofvuil dumpen gebeurt helaas ook meestal straffeloos. De reden dat de overheid toch een boete instelt, is omdat men een signaal wil afgeven dat dit ongewenst gedrag is. Straatintimidatie lijkt subjectiever dan bijvoorbeeld grofvuil dumpen; de één trekt zich iets sneller aan dan de ander. Maar een verbod op grond van een ervaring van een slachtoffer is ook niet nieuw; denk aan het verbod op belediging of bedreiging. Dit is een strafbaarstelling die ziet op een gevoel dat mensen krijgen. Bovendien hindert grofvuil de één ook meer dan de ander. Er wordt een boete ingesteld omdat de grote meerderheid het erover eens is dat grofvuil dumpen ongewenst gedrag is. Deze consensus bestaat ook voor straatintimidatie. Dus waarom staat daar dan nog geen boete op?

Ons voorstel geeft de politie meer handvatten om plegers van straatintimidatie aan te spreken en waar mogelijk te laten voelen in hun portemonnee dat hun gedrag wordt gezien als schade toebrengend aan de maatschappij. De overlast die miljoenen meisjes en vrouwen ervaren van straatintimidatie, weegt voor velen van hen veel zwaarder dan bijvoorbeeld hondenpoep op de stoep (waar al wel een boete op staat).

Wat sommigen symboolpolitiek noemen, vinden wij een belangrijk signaal dat dit gedrag niet thuishoort in onze maatschappij.

FAQ

Valt straatintimidatie niet onder het verbod op belediging?

De meeste aspecten van straatintimidatie zijn (net) niet te vatten onder het verbod op bedreiging of op belediging. Dit geldt zelfs voor het uitschelden voor 'hoer', omdat dit naar de letter genomen een aanduiding voor een beroep is. Herhaaldelijk "Wil je seks?" in het gezicht van iemand zeggen, kan naar de letter ook opgevat worden als een toenaderingspoging. Zo wordt dit gedrag echter niet ervaren door vrouwen. Zij voelen zich vernederd, zo niet bedreigd. Mannen die dit gedrag vertonen, weten dit ook. Het doel van straatintimidatie is niet versieren, maar intimideren. Daarnaast moet voor belediging en bedreiging aangifte worden gedaan. Een boete kan sneller door een agent opgelegd worden. Het slachtoffer hoeft dan geen procedure in.

Moet je een sociaal probleem niet anders oplossen dan met een boete?

Met alleen een boete kom je er inderdaad niet. Wij richten ons daarom ook op voorlichting en lobbyen naast een boete altijd voor monitoring en bewustwording.

Inzetten op zowel strafbaarstelling als bewustwording is hoe we vrijwel ieder sociaal probleem aanpakken in Nederland. Er bestaan bijvoorbeeld veel projecten om kwetsbare groepen jongeren niet in de criminaliteit terecht te laten komen. Dat wil niet zeggen dat we oplichting en stelen dus niet meer strafbaar hoeven te stellen. Het beste tegenmiddel is een juiste opvoeding. Maar waar die faalt, is strafbaarstelling een noodzakelijk middel.

FAQ

Hebben enkel vrouwen last van straatintimidatie?

Nee, natuurlijk niet. Straatintimidatie kan een ieder overkomen. Vrouwen zijn wel de grootste groep die last heeft van straatintimidatie. Maar ook de LGBTQ+ gemeenschap heeft er veel mee te maken. Net zoals mensen met een duidelijk religieuze uiting als hoofddoek of keppel, of mensen met een beperking krijgen te maken met straatintimidatie.

Mogen mannen dan niets meer zeggen tegen vrouwen?

Natuurlijk wel. We hebben het over intimidatie, niet over een wederzijdse flirt. Een biertje aanbieden, voor laten gaan bij de deur, een complimentje over de outfit? Dat kan nog altijd even goed. Vraag wel even of iemand daar zin in heeft. Krijg je een *nee* als antwoord, stop dan gelijk.

Flirten is totaal iets anders dan straatintimidatie. Een onbekende vrouw uitschelden voor “hoer” of reduceren tot een seksueel object is niet hetzelfde als een toenaderingspoging. Straatintimidatie is een manier om vrouwen hun ‘plaats’ te wijzen, een manier om hen te laten weten: “Je kan rondlopen, studeren, werken, maar je blijft een vrouw. En dus hebben wij wat over je te zeggen.”

Zijn er onderzoeken beschikbaar?

Zeker! Je vindt de onderzoeken op onze website (straatintimidatie.nl/onderzoeken).

FAQ

Wat kan ik doen als ik slachtoffer ben van straatintimidatie?

We willen nadrukkelijk benoemen dat er als slachtoffer niet veel is wat je kunt doen. Straatintimidatie is iets wat je overkomt en niet iets dat je zelf uitlokt. Straatintimidatie gebeurt namelijk zonder wederzijdse toestemming. Wat je eventueel wel zou kunnen doen als het je overkomt is de pleger aanspreken op zijn gedrag als je je daar veilig bij voelt. Niets zeggen is ook oké. Voel je je echt onveilig kijk dan of er een iemand in de buurt is waar je naar toe kunt of bel 112. Daarnaast is het goed om melding te maken bij je gemeente of bij de politie. Op die manier krijgen zij inzicht in waar het probleem zich afspeelt en kunnen ze maatregelen nemen.

Wat kan ik doen als ik straatintimidatie zie gebeuren?

Als omstander kun je veel betekenen voor een slachtoffer. Je hoeft niet altijd de held uit te hangen en de pleger aan te spreken, mag natuurlijk wel, maar het kan ook iets simpels zijn zoals bijvoorbeeld even oogcontact maken met het slachtoffer. Of vraag of ze oké is. Als je een persoon de hele tijd ziet staren naar iemand en je ziet dat zij er ongemakkelijk van wordt dan kun je bijvoorbeeld ook even een stapje naar voren zetten en tussen de pleger en het slachtoffer gaan staan. Doe in ieder geval iets. In het ergste geval heb je de situatie verkeerd geïnterpreteerd en is er niets aan de hand. Is er wel sprake van straatintimidatie dan heb je in ieder geval iemand het gevoel gegeven dat ze niet alleen is.

Andere tips

1. Het stoppen van straatintimidatie en geweld tegen meisjes en vrouwen begint bij het geloven en erkennen van slachtoffers. De oorzaken van dit geweld moeten we aanpakken bij de kern, schadelijke sociale normen moeten we veranderen en slachtoffers verdienen gerechtigheid.

2. Lees je in! Leer meer over straatintimidatie en geweld tegen vrouwen en wat we er met z'n allen tegen kunnen doen.

3. Praat over geweld tegen vrouwen met je familie en vrienden. Maak het bespreekbaar. Spreek je bijvoorbeeld uit op social media. Laat je stem horen en zeg nee tegen geweld tegen meisjes en vrouwen.

4. Steun organisaties die zich uitspreken tegen geweld tegen vrouwen. Dit kan bijvoorbeeld met een donatie, maar dat hoeft natuurlijk niet. Posts liken, delen en opslaan op social media vergroot het bewustzijn bij je volgers en is heel waardevol.

5. Willen mensen om je heen nog weleens zeggen dat als een vrouw intimidatie meemaakt, ze vast iets heeft gedaan om dat 'uit te lokken'? Spreek ze erop aan. Straatintimidatie is nooit de schuld van het slachtoffer.

6. Vertelt een vriend of vriendin je dat ze een vorm van straatintimidatie hebben meegemaakt? Steun ze en vraag wat je voor hen kan doen.

7. Hoe staat de politieke partij waar je op stemt tegenover straatintimidatie? Proberen ze er actief iets tegen te doen? Let er bij de volgende verkiezingen eens op wat hun standpunten over dit onderwerp zijn.

8. Hoor je een politicus een uitspraak doen over straatintimidatie die het probleem bagatelliseert of opzij schuift? Stuur ze een mail. Politici zijn vaak makkelijker te bereiken dan je denkt.

Andere tips

9. Stuur jouw gemeente een brief of e-mail met de vraag wat zij actief doen om straatintimidatie tegen meisjes en vrouwen stoppen.

10. Voelt straatintimidatie als iets waar je soms in de krant over leest, maar wat verder niet zoveel met jouw leven te maken heeft? Realiseer je dat achter elke statistiek echte mensen zitten, en dat je nooit weet wat iemand voelt wanneer zij zich door de openbare ruimte beweegt.

11. Wil je als man iets doen tegen straatintimidatie of geweld tegen vrouwen, maar weet je niet waar je moet beginnen? Neem eens een kijkje op de website van Emancipator! Zij werken aan het veranderen van de maatschappelijke normen voor mannen en mannelijkheid en hoe mannen bij kunnen dragen tegen geweld tegen vrouwen.

12. Als je op straat ziet gebeuren dat iemand lastig wordt gevallen, of als je merkt/denkt/ziet dat het slachtoffer steun nodig heeft, spreek die persoon dan aan en vraag iets als: gaat het?

13. Stuur jouw gemeente een brief of e-mail met het verzoek om de straten van jouw woonplaats veilig te maken voor vrouwen. Jouw gemeente kan zich bijvoorbeeld aansluiten bij het Safe Streets project van UN Women.

14. Melden helpt! Om zelf hulp te krijgen en ook om te voorkomen dat anderen hetzelfde overkomt. In Nederland bestaan diverse meldpunten voor verschillende vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes. Je vindt de meldpunten op geweldtegenvrouwenmelden.nl.

Wat jij kunt doen

Deel jouw verhaal

Deel je ervaring met je omgeving, online en eventueel met de politie/handhavers of je eigen gemeente. Hoe meer we straatintimidatie onder de aandacht brengen, hoe meer mensen voelen dat ze er niet alleen voor staan, dat ze dergelijk gedrag niet hoeven te accepteren en dat ze gesteund worden door anderen. Dit geldt voor slachtoffers van straatintimidatie, maar ook omstanders.

Deel onze do's & don'ts

“Mag je als man dan niets meer tegen een vrouw zeggen?” Natuurlijk wel. Deel onze flyer (je vindt 'm op onze website) die helder uitlegt wat wel en niet acceptabel gedrag is. Voor de mensen die het nog niet helemaal begrijpen.

Stem op de juiste politici

Wij zijn als stichting politiek neutraal en houden ons enkel bezig met het onderwerp straatintimidatie. Verdiep je in de partijprogramma's om te zien wie zich met straatintimidatie bezighoudt.

Wat jij kunt doen

Schrijf een werkstuk

Ben je scholier of student en zoek je informatie over Stop Straatintimidatie voor een spreekbeurt, werkstuk, onderzoek of scriptie? Super goed dat je interesse hebt in de strijd tegen straatintimidatie! Wij denken dat het ontzettend belangrijk is om je medescholieren en studenten te betrekken bij dit onderwerp. Download ons document voor meer informatie over onze stichting en het werk dat we doen.

Spreek je gemeente aan

Voel jij je onveilig in jouw dorp of stad? Stuur dan onze voorbeeldbrief naar jouw burgemeester en vraag hem/haar in actie te komen tegen straatintimidatie.

Download de StopApp

De StopApp biedt de mogelijkheid om seksuele straatintimidatie in Rotterdam op een eenvoudige, veilige en anonieme manier te melden.

Met de app wordt de omvang en concentratie van straatintimidatie in kaart gebracht. Deze informatie is belangrijk in gesprekken die de gemeente Rotterdam heeft met handhavers, media en politici. Niemand kan dan nog ontkennen dat het allemaal wel meevalt.

Wat jij kunt doen

Spreek je uit als omstander

Een tip voor iedereen die straatintimidatie ziet gebeuren: vraag aan het slachtoffer of ze oké is. “Gaat het?” Dit is de Nederlandse versie van wat men in Amerika aanmoedigt om te zeggen tegen slachtoffers van straatintimidatie (“You ok?”).

Vragen of het gaat aan het slachtoffer, geeft haar het gevoel dat ze niet alleen is en doet dus af aan de intimidatie die ze zojuist heeft meegemaakt. Het geeft ook een signaal aan de dader dat zijn gedrag niet normaal is, zonder hem aandacht of een reden tot escalatie te geven.

Spreek je uit als slachtoffer

Afhankelijk van de situatie en van je persoonlijkheid, kun je soms wat zeggen van straatintimidatie. Je hoeft je afkeuring zeker niet altijd in te houden.

Wanneer iemand intimiderende opmerkingen maakt terwijl hij in functie is, kun je zijn baas aanspreken. Zo heeft een ondertekenaar PostNL eens gemaïld over een postbode die haar intimideerde. PostNL pakte dit goed op en gaf de man een reprimande.

Do's

Behandel iedereen met respect, zoals je zelf ook graag behandeld wilt worden.

Spreek elkaar op een normale manier aan. Wil je een gesprek aangaan, een compliment geven of een opmerking maken? Vraag dan eerst of de ander daarvoor openstaat.

Hallo zeggen, iemand een fijne dag wensen, glimlachen of vriendelijk vragen of de ander geïnteresseerd is in een praatje, is oké.

Iemand vragen of ze geïnteresseerd is in een praatje. Als dit leuk is, kun je best haar telefoonnummer of social media vragen. Maar accepteer ook nee.

Beëindig het gesprek als de ander er geen behoefte aan heeft, je vraagt te stoppen met praten, oordopjes in doet of wegloopt.

Spreek iemand aan wanneer je straatintimidatie ziet gebeuren. Zeg dat het niet normaal is. Is de dader in functie, dan kun je overwegen een klacht in te dienen bij de werkgever.

Help het slachtoffer. Vraag of het goed gaat. Dit toont aan dat diegene er niet alleen voor staat en geeft de dader het signaal dat dit gedrag niet oké is.

Denk aan je eigen veiligheid! Twijfel niet om de politie te bellen als de situatie dreigend wordt.

Don'ts

Iemand respectloos behandelen.

Iemand naroeven met een seksueel getinte of beledigende opmerking.

Een onbekende vrouw 'schatje' of 'lekker ding' noemen. Of haar iets anders soortgelijks noemen.

Iemand vragen te glimlachen

Iemand lang en/of indringend aanstaren.

Vlak achter iemand lopen op straat.

Naar iemand fluiten, sissen of klakken.

Iemand achtervolgen.

Iemand betasten.

Een opmerking maken over iemands uiterlijk of lichaam.

Zeuren of aandringen om een naam of telefoonnummer als zij al heeft duidelijk gemaakt dat ze die niet wil geven.

Iemand uitschelden of agressief reageren als ze heeft aangegeven dat ze geen interesse in je heeft.

Een koppel dat hand in hand loopt naroeven of aanstaren.

Let's get social

Email

stop@straatintimidatie.nl

Website

www.straatintimidatie.nl

Instagram

[@stopstraatintimidatie](https://www.instagram.com/stopstraatintimidatie)

Facebook

[@straatintimidatie](https://www.facebook.com/straatintimidatie)

Twitter

[@straatintimidat](https://twitter.com/straatintimidat)

LinkedIn

[@stopstraatintimidatie](https://www.linkedin.com/company/stopstraatintimidatie)